

2016

הנדון: מחקר למניעת רבייה באופן שאינו כירורגי, ע"י חיסון ב GonaCon™

ריבוי יתר של חתולים וכלבים משוטטים מהווה בעיה קשה בישראל ובעולם כולו ולו השפעה שלילית על רווחתם וסבלם של בעלי חיים אלו. מעבר לכך, ריבוי חתולים משוטטים עלול להוות מטרד ציבורי ותברואתי וכן להוביל להעברת מחלות לבני אדם ובע"ח אחרים. הניהול השותף, הבקרה והשליטה על אוכלוסיות אלו הינה משימה מאתגרת לביצוע וטרם ישנה הסכמה בינלאומית באשר לשיטה המומלצת לעשות כן.

עיקור/סירוס כירורגיים (בניתוח) מהווים את השיטה הנפוצה כיום למניעת רבייה בכלבים וחתולים, אולם לשיטה זו ישנם חסרונות לא מבוטלים והיא אינה נותנת מענה הולם ואמיתי לכולם, בעיקר לעניין החתולים המשוטטים. היכולת לשלוט ברבייה של חתולי הרחוב בשיטה שאינה כירורגית הינה כלי שיכול להיות שימושי ומשמעותי ביותר בכדי לשלוט בהתרבותם ובכך להביא לשיפור איכות חייהם ובריאותם. על כן, בשנים האחרונות נעשים מאמצים לפתח טכניקות שאינן כירורגיות למניעת רבייה (nonsurgical sterilization techniques).

בימים אלו מתבצע מחקר בבית הספר לרפואה וטרינרית של האוניברסיטה העברית, תחת המעבדה של ד"ר טל חז, הבוחן יעילות שיטה אימונולוגית (חיסון) למניעת רבייה כאלטרנטיבה לסירוס/עיקור כירורגי בחתולים. כחלק מהמחקר אנחנו מחסנים חתולים בוגרים בחיסון הנקרא GonaCon™, המוביל לייצור נוגדנים כנגד GnRH שהינו הורמון ה"אב" האחראי על ייצור הורמוני המין ביונקים. החיסון מיוצר ע"י משרד החקלאות האמריקאי (United States Department of Agriculture; USDA) ובטיחותו נבדקה. במחקרים שבוצעו בארה"ב במהלך העשור האחרון נמצא כי החיסון בהחלט יעיל במניעת רבייה בחתולים (בחלק מהחתולים אפילו ל 5 שנים ויותר). המטרה בעתיד הינה יישום פרטוקול חיסונים לחתולי רחוב וחתולי בית על מנת למנוע רבייה בצורה יעילה ומעשית - גם בתנאי שדה.

יתרונות החיסון ב GonaCon™:

- א. קלות ובטיחות הפרוצדורה – מדובר בזריקה לשריר המורידה משמעותית את רמת הסיכון הנדרשת ביחס לעיקור/סירוס כירורגיים: אין צורך בהרדמת החתול/ה או בניתוח פולשני המצריך פתיחה של חלל הבטן.
- ב. החיסון בטוח: נמצאו מקרים בודדים של תופעות לוואי לאחר מתן החיסון, בהם הופיעה תגובה מקומית (גרנולומה) באיזור החיסון. הגרנולומה לא כאבה ועברה ללא צורך בטיפול רפואי.
- ג. יעילות במניעת רבייה: תוך מס' שבועות לאחר הזרקת החיסון, נוצרים נוגדנים והבע"ח מעוקרת/מסורס.
- ד. חסכון בזמן ובעלויות: פרוצדורת החיסון לוקחת זמן קצר ולאחריה החתול/ה חוזרים לשגרת חייהם בביתם.
- ה. פחות סטרס לחתול/ה: מאחר והפרוצדורה קצרה ואינה כרוכה בהתאוששות.

חסרונות החיסון ב GonaCon™:

- א. ככל הידוע, החיסון לא גורם לעקרות קבועה ויש צורך לחזור על החיסון מדי כמה שנים.
- ב. ישנו סיכון, כמו בכל חיסון או פרוצדורה דומה, לתגובה מיידית, אנפילקטית (לא דווח עד היום) ו/או לתגובה מקומית באיזור ההזרקה. תגובה מקומית דווחה במקרים בודדים ועברה ללא כאב או צורך בטיפול.
- ג. כחמישה אחוזים מהחתולים המחסנים לא פיתחו נוגדנים לחיסון ועל כן לא עברו סירוס/עיקור.

חיסון הכלבת

מחלת הכלבת קימת בישראל וכל שנה מתגלים מספר לא מבוטל של מקרים בחיות שונות. מחלה זו מסוכנת מאוד מאחר והיא גורמת לסימנים עצביים קשים ומוות בתוך זמן קצר והיא חשוכת מרפא. מחלה זו בד"כ מועברת מבע"ח שונים, בניהם כלבים וחתולים, לבני אדם. בישראל חיסון כלבת לכלבים הינו חובה, בעוד שלחתולים הוא בגדר רשות בלבד. מטרת החיסון כנגד

מחלת הכלבת היא להגן ולשמור על חיי אדם ובעלי החיים. כחלק מהמחקר, נבדקת אפשרות מתן חיסון ה- GonaCon™ ביחד עם חיסון כלבת במטרה לתת את שניהם באותו המועד בעתיד.

מה קורה במחקר עצמו?

לצורך המחקר נדרשים חתולים וחתולות מעל גיל 6 חודשים שאינם מסורסים/מעוקרות, הגרים בבית או בחצר ונמצאים תחת מעקב הבעלים. חתולי רחוב/מואכלים ברחוב – אינם מתאימים למחקר הזה (ישנו מחקר נפרד לאוכלוסיית חתולי רחוב).

במהלך כל המחקר החתולים ישארו אצל בעליהם וימשיכו בשגרת חייהם בביתם. החתולים יחולקו לקבוצת טיפול (חיסון + GonaCon™) או קבוצת ביקורת (חיסון כנגד כלבת בלבד). במפגש הראשון החתול/ה יעברו בדיקה כללית מלאה ותילקח דגימת דם תחת טשטוש (לשם כך יש צורך בגילוח קטן באיזור הצוואר והרגליים). לאחר מכן החתול/ה יחוסנו (ברגל אחת GonaCon™ ובשנייה כלבת). בנוסף, כל חתול ישובב בשבב תת עורי (כמו בכלבים) לצורך זיהוי עתידי. **במידה ותאשרו זאת, אנו ניצור קשר עם הוטרינר/ית המטפלת/ת שלכם ונעדכן לגבי השתתפות חתולכם במחקר.**

כחלק מהמחקר יתבצע מעקב אחר כל חתול למשך שנה, ע"י הבעלים. במהלך שנה זו, החתול ייבדק 3 פעמים (3, 6, 12 חודשים לאחר החיסון- בדיקה כללית+בדיקת דם) וימולא שאלון קצר. בסיום שנת המחקר תינתן אפשרות לעיקור/סירוס כירורגים במידה ותחפצו בכך ללא עלות.

המחקר הזה הוא חשוב ביותר והינו **למען עתיד טוב יותר לאוכלוסיית החתולים בישראל ובעולם!** במידה וברשותכם או ברשות הקרובים אליכם חתול/ה לא מסורס/מעוקרת שיוכל להשתתף במחקר, אנא צרו עימנו קשר בהקדם!

לפרטים נוספים, שאלות, בקשות ובכל עניין הקשור במחקר – אנא, אל תהססו ליצור עימנו קשר, אנו זמינים לרשותכם.

תודה רבה על שיתוף הפעולה!!!

ד"ר שירי נובק

ד"ר טל רז

פרטי התקשרות: 08-9489097 gonaconraz@gmail.com

נא לבקש את ד"ר שירי נובק או ד"ר טל רז